

عنوان مقاله:

تحلیل بلاغی اشعارهوشنگ ابتهاج بر پایه هنجارگریزی معنایی با تکیه بر دفتر «سیاه مشق»

محل انتشار:

فصلنامه نقد، تحلیل و زیبایی شناسی متون (قندپارسی سابق)، دوره 4، شماره 4 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

سعید محمدی کیش - دانشجوی دکترای زبان و ادبیات فارسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد دهقان، دهقان، ایران

حمیرا خانجانی - دبیر رسمی آموزش و پرورش دهقان، دهقان، ایران.//

خلاصه مقاله:

توانایی برقراری ارتباط از جمله امکاناتی است که بشر به بلندای تاریخ از آن در گفتار و نوشتار استفاده کرده است، در این میان، آرایش سخن نیز همواره مورد توجه سخن وران بوده است؛ بنابراین در تمامی آثار بزرگان پیرایگی و آراستگی کلام وجود دارد. در مراتب گوناگون زیبا سازی اثر هنری، هنجارگریزی یکی از شیوه های آشنایی زدایی و موضوعات نقد ادبی در مکتب فرمالیسم روس است. در هنجارگریزی معنایی شاعر بر اساس قواعد معنایی حاکم بر زبان هنجار، از دو روش همنشینی و جانشینی کمک می گیرد. با توجه به اینکه حوزه ی معنا بیش از دیگر سطوح زبان در برجسته سازی مورد نظر است، هر شاعری که بتواند بر حسب توانایی های ذوقی و علمی خود در این زمینه موفق باشد، از اشعار ناب تری برخوردار خواهد بود. یعنی شاعر یا نویسنده در عین بیان موضوع به دنبال زیباتر بیان کردن آن نیز هست. در بررسی های زبانی و پژوهش های ادبی فارسی نیز نگرش فرمالیست ها، جایگاه ویژه ای پیدا کرده است. این پژوهش با بررسی هنجارگریزی معنایی و تحلیل چگونگی به کارگیری عناصر هنجارگریزی معنایی در شعر هوشنگ ابتهاج به گونه های مختلف هنجارگریزی معنایی از جمله تشبیه، استعاره، کنایه، مجاز، ایهام، تضاد، پارادوکس در صد غزل هوشنگ ابتهاج می پردازد.

کلمات کلیدی:

فرمالیسم، آشنایی زدایی، هنجارگریزی معنایی، هوشنگ ابتهاج

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1727326>

